

IZHAJA VSAK DAN

na vsak dan v sedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj.
Poznamo štev. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih
obakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru,
Prestojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdov-
ščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvč. (10 stot.)
POSREDAJI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1
milimetra. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm.
smertnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po
20 st. mm. Za oglaševanje v tekstih lista do 5 vrst 20 K, vsaka
maljša vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, naj-
manjša pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
„Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.
Platišive in tožiljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorako.

„V edinioti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za vsako leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na vsa
ročila brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina za sedanjako izdajo „EDINOSTI“ znaša: K
za leto 1913, za pol leta 1913-14.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravil-
no pisano ne sprejemamo in rekapitali se ne vračajo.
Naročnine, oglase in reklamacije je pošiljati na upravno listno
UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodne drzave)
Inzajatelj in odgovorni urednik **ŠTEPAN GODINA**. Listni-
ščinarji lista „Edinost“: Natassila Tiskarna „Edinost“.
Vpisana sodbica s omejenim poročtvom v Trstu, ulica
Giorgio Galatti št. 20.
Pošiljno-branilni račun št. 541-652. TELEFON št. 11-57

SKADER PRED PADCEM.

DUNAJ, 10. (Izv.) Iz najzanes-
ljivejših krogov izvemo: **Dunajski**
merodajni krogi so dobili tekem da-
našnjoj dne iz Skadra specijalno
poročilo ki slika položaj skaer-
skega civilnega prebivalstva, osebno
pa posadke kot popolnoma brezupen.
Po teh sporočilih komandant Hasan
Rizza boj ne bo mogel več vzdržati
novega naskoka črnogorsko-srbske
armade. Za ta naskok so že končane
vse predpriprave. Srbski teški oble-
govalni pozicijski topovi stoje že na
svojih pozicijah in zato pride še te-
kom tega tedna do generalnega na-
skoka Tukajšnji merodajni krogi
računajo vsled tega, da pade Skader
še ta teden v roke združene srbsko-
črnogorske armade.
S padcem Skadra postane vpra-
šanje albanskih mej najaktualnejša
politična zadeva.
Mednarodni politični položaj.
DUNAJ 10. (Izv.) Oficijska avstrijska
poročila označujejo mednarodni politični po-
ložaj kot nespremenjen. Balkanska zveza še
vedno ni odgovorila na ponudbo velevlasti
glede posredovanja, vendar pa je pričako-
vati, da se to zgodi še tekom tega tedna.
V trenutku se še vrše pogajanja med
posameznimi zavezniki glede tekstiranja od
govora. V Sofiji in v Belgradu se zatruje,
da bodo zavezniki in principu sicer sprejeli
posredovanje, obenem pa odločno zahtevali,
da postavijo velevlasti posredovalno akcijo
na podlago onih minimalnih balkanskih za-
htev, med katerimi se nahaja razven odstop
Drinopolja tudi vojno-odškodninska za-
hteva.
Mirovno vprašanje sicer ni v dobrih
rokah. V Carigradu se poraja namreč vedno
radikalnejši odpor proti mirovni politiki se-
danjega kabineta. Celo več ministrov je iz-
javilo, da Turčija na odstop Drinopolja sploh
ne sme misliti.
Zelo negotovo je tudi albansko vpraša-
nje. V vseh točkah vladajo velike diference,
posebno glede skaderskega vprašanja.
Srbska vojaška akcija v Albaniji, ozi-
roma odpošiljatev srbske transportne armade
pred Skader, vzbujajo v dunajskih diplomatič-
nih in političnih krogih veliko vznemirjenje.
Že včeraj je „Neue Freie Presse“ priobčila
oficijszen članek proti Srbiji, današnji ofici-
jni dunajski nemški listi pa naravnost od-
ločno protestirajo proti srbski ekspediciji
pred Skader. Vlado listi skušajo konstrui-
rati iz nove srbske akcije, ki kateri je Srbija
po zavezniški pogodbi naravnost primorana,
nekake dokaze o srbski, Avstriji skrajno
sovražni politiki.
Tudi demobilizacijsko vprašanje še ni re-
šeno. Iz Petrograda se poroča da se sicer
demobilizacija v kratkem izvrši, a mi tudi
vemo, da se bo ta demobilizacija gibalav
najožih mejah in da vladajo med Avstrijo
in Rusijo še precejšnje diference o načrtu,
kako proklamirati demobilizacijo.
Novi grški vspehi v Epiru.
ATENE 10. (Izv.) Prestolonaslednik
Konstantin brzojavlja iz Janjine: Dva ba-
taljona in ena stotinja infanterije, dva od-

delka artilerije in oddelek kavalerije so za-
sedli mesto Paramytia. Med prebivalstvom
vlade velikansko navdušenje. V najkrajšem
času pade tudi Margariti v grške roke.
Turški mirovni predlogi.
PETROGRAD 10. (Izv.) „Novoje Vremje“
poroča iz Carigrada, da je turški ministrski
svet na ponovni navset Rusije privoili v na-
slednje mirovne pozicije: Turčija prepu-
sti Drinopolje Bolgarom in koncedira mejo
M dija - reka Pevsa - čez Muktar pašo in od
tam 9 km južno od Drinopolja na Enos ob
Egejskem morju.
Aneksija novoosvojenega grškega
ozemlja.
PARIZ 10. (Izv.) Iz Aten se poroča,
da namerava grška vlada v kratkem s po-
sebnim kraljevim dekretoz proglastiti anek-
sijo vsega ozemlja, katero so zasedle grške
čete tekom vojne.
Srbi ne odstopijo Bolgarom ničesar.
DUNAJ 10. (Izv.) Iz Belgrada se po-
roča: Ministrski predsednik Nikola Pašić je
izjavil, da bo Srbija obdržala vse ozemlje,
katero je osvojila tekom vojne. Bolgarskim
zahtevam, da bi Srbija odstopila Bolgarski
del osvojenega ozemlja, ne bo vstreženo.
Vlada namerava tudi zopet podaljšati mora-
torij za tri mesece, če do 16. t. m. še ne
pride do mirovni pogajanj.
Podrobnosti o padcu Janjine.
LONDON 10. (Izv.) Essad paša, po-
veljnik janjinske posadke, je izjavil, da je
brani trdnjavo, dokler je bilo vsaj malo
mogoče. V trdnjavi je imel 16.000 regularnih
in 7.000 neregularnih čet. Turške izgube
tekom čmesečnega obleganja so znašale
7500 mrtvih in ranjenih. Trdnjava je ko-
nečno morala kapitulirati le radi tega, ker
je ostala le še najskrajnejša rezerva muni-
cije in je bil vsak nadaljši odpor brez-
upen. Grki so izgubili okolo 15.000 mož.
Nad 3000 Turkov je po kapitulaciji pobeg-
nilo proti severu. Grki so poslali za njimi
močen oddelek. Prišlo je do manjše bitke,
tekom katere se je udalo 2000 Turkov,
ostali pa so se umaknili v gore. Druga
grška kolona je dobila povelje, da zavzame
Argyrokastro.
CARIGRAD 10. (Izv.) Do včeraj še ni
prispelo semkaj uradno potrdilo o padcu
Janjine. Vlada je v veliki zadregi in listom
niti ne dovoli ime Janjina imenovati, da bi
se ljudstvo preveč ne razburilo.
ATENE 10. (Kor.) „Agence d' Athenes“
prinaša sledeče podrobnosti o padcu utrdb
Bizani, ki je odločil kapitulacijo Janjine. V
četrtke so turške baterije na Bizaniju stra-
hovito obstreljevale naše pozicije, posebno
pa desno krilo. Naši vojaki so hrabro od-
govarjali in prodrli do žične ograje. — Kar
pride turški parlament in izroči grškemu
polkovniku Joannu, poveljniku grške ar-
made, sledeče pismo: „Obžalujem, da mi
ni bilo usojeno, pasti na bojšču. Ravnozar
sem dobil povelje, da predam trdnjavo Bi-
zani, kateri poveljujem. Pripravljen sem, to
povelje izvršiti. Podpolkovnik Fuad bej.“
Tako nato je na utrdbi zaplajala bela turš-
ka zastava. Poročnik Tsapalos je odšel h
turškim predstžam z odgovorom polkov-
nika Joannu. Pred utrdbo je grškega par-
lamentarja pričakoval Fuad paša sam in ga
nagovoril francosko: „Pripravljen sem, iz-

ročiti sabljo in obžalujem, da se ne morem
več braniti. Upajmo, da postanemo kmalu
priljatelj.“ Nato je poročnik izročil Fuad
beju pismo polkovnika Joannu s sledečo
vsebino: „Hrabro ste se bojevali. Stejemo
si v čast, da smo se bojevali s takim so-
vražnikom. Usoda je bila naklonjena nam.
— Ob treh popoldne so Turki že odložili
orožje.
Drinopolje pred padcem. — Bolgari
zavzeli zopet novo utrdbo.
SOFIJA 10. (Izv.) Včeraj so Bolgari
zavzeli zunanjo utrdbo Haktan Torlu pred
Drinopoljem. Turške izgube znašajo 400
mož in 20 oficirjev. Turki so kmalu po
padcu utrdb skušali udreti v bolgarski
tabor, a so jih pri tej priliki vsled zmešnjave
obsireljevale lastne baterije in jih okolo
200 pobile.
CARIGRAD 10. (Izv.) Dopisnik „Da'y
Newsa“ poroča iz Carigrada, da je povelj-
nik drinopoljske posadke, Šukri paša, spo-
ročil velikemu vezirju, da se mesto ne more
več dolgo braniti in da je treba računati s
predstoječo kapitulacijo.
Grško-srbska pogodba.
DUNAJ 10. (Izv.) „Reichspost“ javlja iz
Soluna: Med Grki in Srbi je sklenjena pose-
bna pogodba, v kateri se je Grška ob-
vezala dati Srbom v Solunu v trgovsko-
političnem oziru posebne predpravice tako
za eksport kot za import. Grška je po po-
godbi koncedirala tudi Srbom pri trgov-
skem sodišču v Solunu srbska sodna mesta.
Velika nesreča na Skaderskem
jezeru.
KOTOR 10. (Izv.) Iz Piža se poroča:
Na Skaderskem jezeru se je ponesrečila
neka črnogorska ladija, na kateri je bilo 65
črnogorskih žen. 3 deklice in 4 vojaki, ki
so se peljali k armadi pred Skader. Ladija
se je potopila z vsemi ljudmi vred.
Vprašanje zasedenja goriškega gla-
varskega mesta.
DUNAJ 10. (Izv.) Sobotni ministrski
svet se je pečal tudi z vprašanjem zasedenja
meta goriškega deželnega glavarja. SLS vzdr-
žuje kandidaturo dr. Gregorčiča oz. Fona;
italijanski liberalci kandidirajo drželnega
odbornika Petarlinja. Ker je pričakovati no-
vih volitev in vlada noče motiti kompro-
misnih pogajanj med laškimi in slovenskimi
klerikalci, se je vlada odločila, pustiti gla-
varsko vprašanje do konstituiranja novega
goriškega dež. zbora, nerešeno.
Ogrski ministrski svet.
BUDIMPEŠTA 10. (Kor.) Danes ob 11
dopoldne se je vršila seja ogrskega mini-
strskega sveta, katere se je udeležil tudi
nonomlenovani naučni minister Bela pl. Jan-
kovics. Odsoten je bil le brambni minister
Hazay, ki se mudi sedaj v Karlovih Varih.
Ministrski svet je razpravljal o tekočih vpra-
šanjih. Seja je trajala do 2 popoldne.
Angleška doljna zbornica.
Prestolni govor. — Asquith o mednarod-
nem položaju.
LONDON 10. (Izv.) Kralj Jurij je danes
otvoril spodnjo zbornico s posebnim pre-
stolnim govorom, v katerem je izjavlj:
„Anglija živi v priljeteljskih odnošajih z
vsemi državami. Meseca decembra je prišlo
do premirja med Turčijo in balkansko zvezo,
nakar so se pričela mirovna pogajanja v
naši prestolici, v Londonu. Obžalujem, da
ni prišlo do sporazuma in da se vojna še

vedno nadaljuje. Velevlasti se trudijo ohrani-
titi mir in so pogajanja dovedla že do zelo
velikih vspehov. Upam, da bodo velesile
v kratkem tudi pospešile konec balkanske
vojne.
*Po kraljevem govoru se je pričela de-
bata, pri kateri se je oglasil k besedi tudi
ministriški predsednik Asquith in z ozirom
na zunanji politični položaj izjavil:*
*„Vesell me, da zamorem konstatirati,
da je veleposlaniška konferenca rešila dve
zelo važni točki: Vprašanje jadranskega
ozemlja in srbskega gospodarskega dohoda
na Jadransko morje je rešeno. Glede Alba-
nije so se velesile soglasno izrekle za avto-
nomijo Albanije pod evropsko kontrolo in
garancijo. V eni all dveh točkah, ki na
nista življenski vprašanji, še ni prišlo do
sporazuma in so potrebna še nova pogaja-
nja. Diplomatična grupacija velesil ostane
nespremenjena, a odnošaji med posameznimi
skupinami se očitveno boljšajo.*
Vojna nevarnost na Daljnem Vztoku.
PETROGRAD 10. (Izv.) Časopisi pri-
našajo vznemirjajoče vesti z rusko-kitajske
meje in zatrujejo, da pride spomladi čisto
gotovo med Rusijo in Kitajsko do vojne.
Tiszova mislija končana.
BUDIMPEŠTA 10. (Izv.) Grof Tisza se
poda takoj, kakor hitro sprejme zbornica
nov poslovnik, na Dunaj in bo baje izjavil
cesarju, da smatra svojo mislijo za končano
in zato odstopi kot predsednik zbornice. V
opozicijskih krogih prihaja zopet na po-
vršje struja, ki hoče, da se vrne opozicija v
zbornico in z novimi škandalii opozori jav-
nost na zadnje dogodke v parlamentu.
Pariški občinski svet za triletno vojaško
službovanje.
PARIZ 10. (Izv.) Pariški občinski svet
je sklenil resolucijo, v kateri pozivlja vlado,
naj reši predlogo glede uvedbe triletnega
vojaške službovanja nujnim potom.
Strahovita eksplozija na Angleškem.
LONDON 10. (Izv.) V Ardeeu je eks-
plodirala dinamitna tovarna tvrdke Nobel.
Sest ljudij je bilo ubitih, 7 teško in mnogo
lahko ranjenih. Vsled eksplozije se je več
hiš popolnoma zrušilo. V bližnjem mestu
Irlivnen je eksplozija napravila ogromno
škodo.
Znižanje dobe vojaške obveznosti v
Rusiji.
BERLIN 10. (Izv.) Po poročilih nemških
listov namerava Rusija znižati dobo za vo-
jaško obveznost za tri mesece. Na ta način
se bo število ruskih rekrutov zvišalo za
115.000 na leto.
Revolucija v Mehiki.
NEW-YORK 10. (Kor.) Iz Mehike prih-
hajajo poročila o vstaji na raznih krajih de-
žele. Uporniki se pripravljajo na napad na
Agua Prieta. Vlada je odposlala na mejo
8000 mož, da prepreči spopade z ameriškiimi
vojaki.
Zanimive odredbe Wilsona.
BERLIN 10. (Izv.) Iz Washingtona se
poroča: Novi predsednik Unije, Wilson,
je odredil, da se v beli palači v Washing-
tonu pri nobeni prireditvi ne sme točiti
alkoholnih pijač. Noben žurnalist ne sme
palače tako dolgo zapustiti, dokler ni dobil
na vsa vprašanja točnih in jasnih odgo-
vorov.

PODLISTEK.
AKTA.
Zgodovinski roman iz Neronovih časov.
Spisal Aleksander Dumas. — Prevel F. P.
„Ob tej uri ni več nevarnosti,“ je de-
jal, in če bi nas preganjali vsi Neronovi
vojaki, bi nas tu ne mogli najti.“
Akta se je ozirala okoli, toda razločiti
ni mogla nič natečnega. Baklja je gorela,
podplihana od zračnih preplihov, nemirno in
je le slabo svetila kakor hipni bliski, tako
da so stvari, ki so bile za hip razsvetljene,
zopet potonile v temo, ne da bi bilo ostalo
dovolj časa spoznati njihove obrise in nj-
hovo barvo. Polagoma so se oči privadile
temu svetikanju, plamen je gorel mirneje
in je razsvetljeval s svojim odsevom tudi
daljno okoliko. Potnika sta sedaj lahko vi-
dela tudi strop velikanskega obočja, nobena
sapica ni segala do njiju. Tupatam sta mo-
rala stopati med zidovi; nato sta zopet

dospela do hodnikov, ki so se križali sem-
intja in kjer se je izgubljala svetloba, pri-
hajajoča od baklje, razsvetljujoče s svojim
bledim odsevom vrhove belih, nepremičnih
stebrov, štrlečih v višavo kakor duhovi. V
tem nočnem romanju, v šumu korakov, ki
so odmevali tako skrivnostno, je ležalo
neka žalostnega in ganljivega, ki je pri-
tiskalo na Aktino dušo kakor boleat. Naen-
krat se je z grozo ustavila, se naslonila ob
Pavla in s prstom kazala na vrsto krst, ki
so bile postavljene ob steni. Obenem sta
zagledala na koncu mračnih hodnikov belo
občene ženske, ki so kakor duhovi prih-
jale od nekod in so se zbirale na skupnem
prostoru. Kmalu sta začula krasne glasove,
podobne angelskemu petju, ki so plavalii
čisti in razločni po širnem obočju. Na ste-
brih so bile pritrjene svetilke in so zazna-
movale pot; srečala sta še več krst nego
prej, sence so se boljlaboj množile in petje
se je glasilo razločnejše, ker sta se bližala
podzemskemu mestu, čigar okolica je bila
obljudena od mrtvih in živih. Tupatam sta
našla po tleh raztrešene plavice in rože, ki
so se bile odrtgale od mrtvaških vencev in

ki so tu brez zraka in brez solnca žalostno
venele. Akta je pobrala te cvetice, uboge
otroke solnca, in jih je spleta v venec brez
vonja, kakor da bi bila otela iz razvalin
vničene sreče upanje na boljšo bodočnost.
Slednjic sta dospela po nekem ovinku v
širno dvorano, prirejeno po vzoru bazilike,
razsvetljeno od svetilk in od bakelj in oživ-
ljeno od moških, žensk in otrok. Skupina
mladih deklic, zaviti v dolge, bele pajč-
lane, je prepevala slovesne zборе, ki so
odmevali po obočju in ki jih je bila Akta
čula že prej. Pred zbrane vernike je stopil
duhovnik, da bi opravljal službo božjo. Ko
je stal pred oltarjem, se je naekrat ozri in
je dejal začudenii sosesi:
„Med nami je nekdo, ki je vrednejši od
mene, da vam oznanja božjo besedo, kajti
čul jo je naravnost iz ust sinu božjega.
Pavel, stopi sem in blagoslovi svoje brate!“
Vsa soseska, ki jej je bil Pavel že
davno obljubil, da pride, je pokleknila.
Akta, poganika, je sledila temu vzgledu, in
bodoči mučenec je stopil pred oltar.
Bila sta v rimskih kata-
kombah.

XIII.
Bilo je celo mesto, ki se je razprostir-
alo pod površino drugega mesta.
Kakor znano, so tvorili katakombe ob-
širni, zapušteni kamenolomi. Ves Rim s
svojimi hišami, palačami, gledališči, kopa-
lišči, cirkusi in vodovodi je nastal kamen za
kamnem iz njih. Tvorili so takorekoč ne-
govo naročje, ki je rodilo mesto Romula in
Scipijona; toda od Avgustovih časov, ko se
je moral navadni kamen umakniti mramorju,
niso po teh širnih hodnikih več odmevali
koraki delavcev. Cesar si je raje preskobel
bablionskega porfirja, tebanskega granita in
krcantske kovine. Velikanske jame, razpro-
stirajoče se pod Rimom, so ostale zapu-
ščene, samotne in pozabljene, dokler jih ni
zopet obljudilo nastajajoče krščanstvo, tajno
in polagoma. Najprvo so rabile za svetišče,
nato kot pribežališče in slednjic je nastalo
celo mesto.
(Dalje)

Papeževa bolezen zelo opasna.

DUNAJ 10. (Izv.) Navzlic poročilom oficijoznih listov, da je papežovo zdravje zadovoljivo, se širijo tu vesti, da je papež precej nevarno bolan in da je računati tudi z eventualno smrtjo.

Društvo Jugoslovanskih železniških uradnikov.

V nedeljo popoldne se je vršil v Sokolovi telovadnici IV. redni občni zbor „Društva Jugoslovanskih železniških uradnikov“. Udeležba je bila naravnost izborna, kakor še nikdar doslej. Navzočih članov je bilo 64 članov, s pooblastili zastopanih pa je bilo 119 članov.

Zborovanje je otvoril društveni predsednik g. Crnigoj, konstatiral sklepčnost in pozdravil navzoče, nad njimi pred vsemi najoddaljenejši, zlasti g. Vugo, ki je prispel iz Morl na juž. Tirolskem in dva tovariša iz Spod. Dravograda. Ker se vrši istočasno občni zbor „Zveze Jugoslovanskih železničarjev“, predlaga predsednik, da se sporoči ZJŽ pismeno pozdrav občnega zbora. Občni zbor je pismeno pozdravil drž. poslanec dr. Ravnihar. Za overovatelja zapisnika sta bila imenovana gg. Leitgeb in Novak.

Predsednik se je v svojem nagovoru spominjal zgodovinsko pomembnega časa, v katerem se vrši letošnji občni zbor, v času vsestranskega boja Jugoslovansko za obstanek. Prišel je nato na društveno delovanje. Društvo se nahaja v vsestranskem razvoju in potrebuje vsega zanimanja članstva, ako hoče v resnici napredovati. Vkljub silnim težavam in mnogoštevilnim nasprotnikom pa se je društvo v zadnjem letu lepo razvilo, vkljub temu, da veliko število slovenskega železniškega uradništva išče zavetja v drugih, nasprotnih družtvih. Zlasti pri južni železnici je mnogo takih, zlasti uradnikov statusa III., ki so po prestopu iz poduradniškega v uradniški stan ostali v svojih prejšnjih nemških družtvih.

Poudarjal je nadalje, da je zelo obžalovati, da društvo nima parlamentarnega zastopstva, ki bi vsestransko podpiralo njegovo delovanje. Omenjal je društvenega glasila, za katero predlaga odbor, da se prihodnje leto izdaja tudi dvakrat na mesec. Z drugimi slovanskimi železničarskimi organizacijami, ki so zvezane v Ligi, je društvo v prijateljskih stikih.

Društveni tajnik g. Korošec je poročal, da je bilo preteklo leto mučnega, notranjega, organizatoričnega delovanja. Tekom leta se je deloma izvedlo izenačenje trdot, povzročene po uvedbi avtomatike. Izvršiti pa se je hotel napad na vožnje ugodnosti, a ker je bilo železničarstvo solidarno, so se železniške uprave vdale in so vožnje ugodnosti zopet zagotovljene za nadaljnjih deset let. Državni zbor je za enkrat odklonil 17 milijonsko zahtevo; kedaj dobi železničarstvo te poboljške, ni mogoče reči.

Poročilo graja nadalje zlasti one jugoslovanske železniške uradnike, ki so člani nemškega „Eisenbahnbeamten-Vereina“, ki pristopajo tja, kjer jih nočejo. Od uradnikov statusa III. pri južni železnici ni niti eden član društva. Krivo temu je pač neumevanje stanovske organizacije, kajti vse narodne organizacije so vendar v stanovskih zadevah združene v „Koalicijo“, kjer ima vsako društvo le en glas, pa naj ima članov, kolikor hoče. V narodnem oziru pa more braniti slovenskega železničarja le slovensko jugoslovansko društvo.

V nadaljnjem graja poročilo one člane, ki neredno plačujejo članarino potem pa članstvo sploh, ki se zelo malo zanima za društveno glasilo, in one člane, ki se zanimajo za druge organizacije, za svojo pa ne. S prostovoljnimi doneski se je začel

Politično društvo „Edinost“

sklicuje
sestaneke zaupnikov
tržaške okolice
za prihodnje občinske volitve
za nedeljo, dne 16. marca 1913
ob 10 dopoldne
v „Narodnem domu“ v Trstu.

DNEVNI RED:
Posvetovanje o predpripravah za bližajoče se občinske volitve.

Opomba. Kdor želi vabilo, naj se priglasi. Vabljeni smejo druge privedi s seboj.
K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

zbirati podporni sklad, ki ga poročilo zelo priporoča članstvom.

Odbor je imel 32 sej. dopisov je odposlal 253, prejel jih pa 254. Pravovarstveni so bili 3.

Poročilo omenja „Ligine“ delovne konference na Dunaju, katere so se udeležili zastopniki centrale in podružnic.

V zadevi personalne komisije južne železnice je društvo z ozirom na postopanje „Südbahnvereina“ za stališče, naj odstopi sedanja personalna komisija in se izvoli nova po kompromisni listi.

Poročevalec omenja nadalje popolnoma neprimerno razmerje med slovenskimi in neslovenskimi uradniki v naših deželah. V področju tržaškega ravnateljstva državnih železnic bi moralo biti 328 uradnikov Jugoslovancev, je jih pa le 136; nasprotno pa je 285 Neslovancev, od teh 255 Nemcev, dočim bi smelo biti le 93 Neslovancev in med njimi 13 Nemcev.

In temu je krivo naše ljudsko zastopstvo, ki se nič ne briga za to, dočim pa se Nemci hvalijo, da so s svojimi zastopniki lahko zadovoljni, celo tudi na — Kranjskem. Kako je pri nas, kaže najbolje Gorica, kjer se je po nemških železničarjih ustanovila krepka nemška kolonija. Tu je treba nujne odprave.

Končno poziva poročilo h krepkemu, služnemu vztrajnemu sodelovanju v društvene namene. Poročilo je bilo sprejeto s splošnim odobravanjem.

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal g. Leitgeb Tone, povzemamo, da je društvo imelo v poteklem društvenem letu prejemkov K 11.721.30, izdatkov pa K 11.135.88, torej K 585.42 preostanka. Med prejemki znaša članarina K 3899.54, med izdatki pa upravniki stroški K 861.12, društveno glasilo pa K 2030.02. Skupnega denarnega prometa je bilo K 22.857.18.

Pri centrali je bilo vplačane članarine K 1448.84, pri ljubljanski podružnici K 1253.60, zidanmoški K 788.20 in jeseniški K 408.90.

Bilanca izkazuje K 3209.05 aktiv, med temi naloženega denarja K 1733.32, inventar K 192.60, zaostala članarina 391.84, dolg za inzerate K 305.87 in ostanek v blagajni K 585.42. Po 5% odpisu na inventarju in 20% na članarini znaša čisto društveno premoženje K 3117.05.

Ne predlog pregledovalcev računov gg. Repiča in Knafelca se je podal odboru absolutorij, blagajniku pa se je izrekla posebna zahvala.

Pri nadaljni točki, volitvi odbora, je bil izvoljen per acclamationem sledeči odbor:

Predsednik: Černigoj Venceslav, podpredsednika: Dolinar Josip, Podbregar Josip, odborniki: Braz Ivo, Irgolič Anton, Korošec Josip, Kotnik Fran, Leitgeb Anton, Lisec Rudolf, Novak Ivan, Valentič Anton, Vidic Rudolf, Zupančič Dragotin; namestniki: pl. Hillmayr Karel, Košuta Martin, Lavrenčič Hilarij, Premroz Vladimir, Železnikar Josip; računska preglednika: Knafelc Alojzij, Repič Fran; namestnika: Bandel Ivan, Rome Martin.

Nato je bil sprejet predlog, da se društveno glasilo, „Casopis jugoslovanskih železniških uradnikov“, izdaja tudi tekoče leto po dvakrat na mesec.

Mesečna članarina se je določila zopet na K 1.40 za tekoče leto. Podružnicam se je določilo, kakor dosedaj 20% sprejeta članarine v lastno uporabo.

Interesantna je bila nadaljna točka dnevnega reda „Naše društveno delovanje in politične razmere na Slovenskem“, o kateri je poročal g. Černigoj. To poročilo približno v celoti.

Drastično je očrtal preganjanje slovenskega uradnika, nameščenege na narodnem obmeju, g. Roglič, katerega končni nasvet je bil: slovenski uradnik v nemškem kraju naj javno pošilja prispevke Družbi sv. Cirila in Metoda, pa bo gotovo premeščen na — Kranjsko!

Naravnost nesramno je bilo postopanje nemških tovarišev proti pristavu g. Pabitu v Celju. Pisali so pismo ravnateljstvu, da zaradi njegovega narodnostnega delovanja ne morejo več delati službe z njim. In kot Nemci so figurirali: Vladimir Prelog, Kučera, Sobotka in Pour (rojen Gorenjec). O tej stvari izpregovorimo obširneje.

Prave skandale je še nadalje omenjal g. Vargazon, ki je pokazal, kako nemški „Volksrat“ uporablja najgusnejša sredstva, da bi spravil slovenske uradnike iz Spodnje Štajerske.

G. Kotnik je ostro grajal nemško dopisovanje občinstva z železniškimi uradi.

K besedi so se oglašili še drugi zborovalci in končno je bil sprejet predlog, da se predsednikovo poročilo, ki ga tudi mi približno v celoti, določijo vsem jugoslovanskim poslancem, in se je določilo besedilo brzojavki, ki se je odposlala generalnemu ravnateljstvu južne železnice v zadevi krivic, ki se gode slovenskemu uradništvu, nakar je predsednik zaključil ta tako imenitno uspešni občni zbor. Zborovalci so nato stoji zapeli himno „Lepa naša domovina“.

Pozor!

Danes je zadnji dan za naročitev volilskih imenikov. Naročujejo se pri mestnem stat. anagrafičnem uradu v ul. sv. mučenikov 4, najpozneje do 1 popoldne. Po zanesljivih informacijah bodo stali približno po 7 do 10 kron posamezni iztiski, obsegajoči volilski imenik za vse okraje in razrede. Ponovno se priporoča volilcem, naj naročijo, kdor premore omenjeni izdatek, vsaj po en iztisek volilskega imenika, ki je tudi za poznejše precej poraben kot naslovna knjiga in za podobne svrhe. V roku daljših 8 dni, do 19. t. m., je položiti pri istem uradu 50%, približnih tiskovnih stroškov za vsak eksemplar.

Za soboto ob 8 zvečer se sklicuje sestanek zaupnikov iz mestnih volilskih okrajev v svrhu organizacije za bližajoče se volitve.

Za nedeljo ob 9^{1/2}, predpoldne je sklican enaki sestanek zaupnikov iz okolice.

Oba sestanka se bosta vršila v Narodnem domu.

Kdor ne prejme vabila in želi sodelovati, naj se priglasi direktno ali potom društvenih odbornikov pri predsedniku (Nova ul. 11 I) ali pri tajniku (Galattijeva ul. 20 II — pri gg. dr. Slaviku in Gregorinu).

Zaupniki lahko privedejo na sestanek še druge, za katere jamčijo in katere morajo prigrisati pri vohodu.

Zaupniki po okolici naj vsekakor najpozneje do nedelje konstituirajo volilne odseke za posamezne volilne, oziroma tudi za posamezne kraje.

V mestu se organizacija izvrši tekom tega tedna. Toplo se že sedaj apelira na volilce, naj bodo pripravljeni na vsak poziv, in na mladino, naj se pri onem delu, katero lahko opraviča pod odgovornim vodstvom in brez nevarnosti za se, postavi v službo naše skupne narodne stvari.

Pol. društvo Edinost.

Domače vesti.

Umrli je po kratki bolezni strokovni učitelj kmetijske šole na Grmu Anton Planinšek v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novemestu. Pred nastopom službe na Grmu je bil pokojni tudi nekaj časa popotni učitelj za kmetijstvo v Sežani. Pogreb bo danes popoldne ob 4 in pol. Blag mu spomin!

Alli je v živo zadela „Edinost“, ko je poročala, da slovenski postni propovednik pri Sv. Antonu novem politizira na propovednici. Evo, kaj nam piše mož, ki je bil v nedeljo, dne 9. t. m. pri popoldanskih postni propovedi v tej cerkvi. Piše nam:

„Gospod propovednik je udarjal po narodnih časopisih, češ, da ne pišejo drugega, nego samo o narodnosti. Dan na dan samo: narodnost je v nevarnosti, pišejo pa obenem bolj ali manj prikrito proti sveti katoliški veri. In med temi časopisi je tudi — lažnjiva, nesramna „Edinost“. Poglejte, dragi kristjani, katoličani, ta o maza na „Edinost“ piše, da sem jaz pridigal preteklo nedeljo o politiki. Vidite, dragi kristjani, kako laže ta nesramna „Edinost“. Dalje piše, da sem vam jaz prepovedoval hoditi v „Balkan“! Vidite, kako lažejo ti liberalni časopisi! Kaj hočejo, da bi priporočal „Balkan“, kjer je krona vsaki veselici ples? In to je pisala oziroma je podpisana neka služkinja. Zalostno!

Vidite, dragi kristjani, kako me napadajo. Toda to me še vele veseli!“ — In potrkal se je po prsih. — „Jaz imam vzlic temu polno cerkev poslušalcev!“ Dostavil je še, da ni nikjer, ne na Koroškem ne na Štajerskem toliko brezvercev, kakor v Trstu. Mislimo, da lepm besedam gospoda propovednika ni treba pripominjati prav ničesar, da ga že sama karakterizirajo dovolj jasno in natančno. Če je naš list lažnjiv, omazan in nesramen zato, ker je pisal resnico, kakšen mora biti še tisti, ki govori s propovednice — neresnico!

Za prihodnjo nedeljo pričakujemo, da bo gospod propovednik utajil zopet to, kar je govoril to nedeljo itd. Da pa le ne zaide predaleč, pošljemo prihodnjo nedeljo našega posebnega poročevalca k postni pridigi, da nam bo natančno poročal o morebitnih ponovnih napadih na našo narodno delovanje in naš list.

O zapostavljanju našega jezika v uradu „namestništvu svetovalca“ posebno v stvareh vojaške takse je bilo že opetovano govora v tem listu. Tako je zopet dobil neki Slovenec pod št. 15 z datumom od 7. 3. italijanski poziv. Zahteval je slovenskega, posebno naglašujoč, da hoče napraviti slovenski rekurz. V odgovor so mu bili seveda — kakor navadno — tisti jalovi izgovori, češ, da saj zna italijansko. To je ravno karakteristično za stališče, ki je zavzemljejo mnogi birokrati napram našemu boju za enakopravnost našega jezika. Zato torej, ker se naši ljudje trudijo z učenjem drugih jezikov, naj se odvedujejo pravicam svojega jezika!! Za vršno — kazen! To je stališče, ki gotovo ne odvarja ne načelu pravičnosti, ne državnim

zakonom, pač pa je — avstrijsko!! Nu, ta zakrknjenost birokracije napram stremljenju našega naroda je že znana in stara. Navajeni smo jej že, kakor se človek privaja vsaki — nadlogi, da jo slednjič prenaša kakor nezgodno zlo. Jeza pa spopada človeka, če čuje drugi izgovor, ki ga je moral čuti oni našinec v gornjem slučaju, da namreč — slovenskih tiskovin nimajo! Saj to je ravno, gospoda! V tem ravno je vaš greh! V tem vidimo mi zil namen! Ta izgovor vas ne razbremeni, ampak obremenja. Iz dejstva, da si niste poskrbeli slovenskih tiskovin, izhaja namen zapostavljanje našega jezika, se kaže namen kršenja v zakonih tudi našemu jeziku za jamčene enakopravnosti tudi na vseh c. kr. uradih!!

Na postaji južne železnice mrze uradniki našo narodnost in nočejo poznati našega jezika. Tako je bilo od nekdaj in je še danes vkljub dejstvu, da ta železnica — od Adrije do tam gori ob nemško-slovenski jezikovni meji — teče izključno po slovenskih tleh: blizu 300 kilometrov. Torej nekako polovica vse južno-železniške črte. Ta železnica dobiva torej iz slovenskih žepov velik del svojih dohodkov.

Dne 6. t. m. je hotel nekdo na postaji južne železnice oddati sodček jestvin kakor brzovozno blago. Naslov in vozni list sta bila slovenski napisana. Poslušajoči uradnik je pa napisal v potrdilo: Spaisewaaren! Temu se je našinec upri. Uradnik pa ni hotel odnehati. Vemo, da je za uradnika stvar nekoliko sitna radi dejstva, da je notranji poslovalni jezik južne železnice nemški in ker treba hkratu napraviti 4 odtise za stranko in za upravo. Ali klasično je, kako je uradnik opravičeval svoje postopanje. Menil je, da ne more slovenski napisati, ker bi bilo to naperjeno proti — vladi!! Mari je — za božjo voljo — postopanje pri takem podjetju urejevati po kurzu vladne — politike?! In proti čemer moramo najodločneje protestirati, je način, je neuljudnost, da osornost, ki je v rabi proti slovenskim strankam. Ko je namreč našinec ponovil svojo zahtevo je uradnik, mesto da bi uljudno poučil človeka, zakaj da mu ne more ustreči, zarjovel nad njim in mu zagrozil, da ga izžene s pomočjo redarja!! Niti uljudne besede nimajo za slovensko javnost. V tem pa se kaže — sovražstvo.

Ustanovni občni zbor Ciril-Metodove podružnice v Kolonji, ki se je vršil prejšnjo nedeljo v prostorih „Konsumnega društva“ v Kolonji, je bil mnogoštevilno obiskan. Po običajnem nagovoru predsednika g. Josipa Muhe in pozdravu predsednice M. Krušičeve je sledilo poročilo tajnika g. F. Pirjevca o delovanju pripravljalnega odbora, ki je zares častno rešil svojo nalogo. Nato je poročal blagajnik g. Anton Čevnja, da je v tako kratki dobi podružnično premoženje naraslo na K 176.50.

Nato je sledila volitev novega odbora, v katerega so bili izvoljeni sledeči gg.: predsednik Ivan Richter, njegov namestnik Anton Vetrík, tajnik Fran Pirjavec, namestnik Leonard Blažič, blagajnik Anton Čevnja, namestnik Josip Richter; odborniki: Josip Muha, Fran Botagelj, Dragotin Kodrič; za ženski odbor: predsednica Marija Krušičeva, namestnica Julija Blažičeva, tajnica Marija Joštova, blagajničarka Franca Ukmarjeva; odbornice: Franja Kerpanova, Marija Richterjeva, Ivanka Stoifova.

Pri slučajnih predlogih se je oglašil za besedo g. Germek, ki je navzočim s svojo prepričevalno besedo dokazoval pomen in koristi te podružnice in poudarjal, da sedanji odbor čaka še mnogo, mnogo dela in skrbi, da pa se, ko je toliko navdušenosti med navzočimi in se je v tako kratki dobi posrečilo kolonjskim rodoljubom doseči že tako velik uspeh, posreči novemu odboru gotovo tudi končni cilj — odpretje otroškega vrtca.

Po končanem zborovanju se je vršila domača zabava, pri kateri se je nabralo za podružnico K 26.50.

Za podružnico so darovali: Ferluga Josipina K 1.—, Švogelj Franja 20 vin., Cok Josip 10.—, Rončelj Josipina 40 vin., Rončelj Ana 40 vin., Rončelj Josipina 40 vin., Milkovičeva Ana 30 vin., Uršič Josipina 20 vin., Rebek Tereza 60 vin., Rončelj Ivanka 20 vin., Petelin Ivanka 40 vin., Turk Anica 40 vin., Marjan Ivanka 40 vin.

Damski večer v Slovanski Čitalnici se bo vršil v soboto, dne 15. marca. Spored obsega prolog, razne glasbene točke, veseloligro, buffet, ples s kotiljonom in prosto zabavo. Program izvršujejo izključno društveni člani. Za ta večer, ki ga prirede gosposodične članice naše društva, vlada povsod veliko zanimanje. Pričakovati je torej, da ne bosta obisk in uspeh „damskega večera“ nič manjši, kakor je bil lansko leto pri „Amerikanskem večeru“, ki so ga takisto priredile gosposodične. Posebna vabila se ne bodo izdajala.

Plesna akademija za one, ki hočejo postati dobri učitelji plesa, se otvori v kratkem, če se priglasi zadostno število. — Pojasnila daje gosp. Ivan Umek, ulica Cecilia št. 4.

Čevljarnica „Alla Sartorella“ - Trst Velika izbira vsakovrsta čevljev za moške, ženske in otroke. Blago izvrstno in ceneno. CENE ZMERNE.

Vrdelski „Sokol“ priredi prvo nedeljo v aprilu pešizlet v Boršt. Ker taki izleti krepe telo, osvježajo duhu in tudi pospešujejo bratstvo — ta temelj sokolske organizacije —, je želeli, da se sestre in bratje polnoštevilno udeležijo te prireditve. Sploh naj bi sokolska društva obračala še večjo pozornost tej strani delovanja. Opozarjamo še, da bo ta pešizlet spojen z veselico v Borštu. Spojeno bo torej koristno s prijetnim. Zbirališče in ura odhoda se objavita pravočasno.

Sestanek zaupnikov za volitve v mestnih okrajih se bo vršil v soboto, 15. t. m., ob 8 zvečer, v Narodnem domu.

Kdor želi vabilo, naj se priglasi. Vabljeni smejo druge privedi s seboj.

Politično društvo „Edinost“.

Odbor „Delavskega konsumnega društva“ pri Sv. Jakobu v Trstu se zahvaljuje tem potom urarju g. Rajmundu Bizjaku za lepi dar, ki ga je blagovill nakloniti omenjenemu društvu. Ta dar obstoji iz velike in lepe stenke ure, ki je res v najlepše okrašenje pivnice. Kakor mnogo naših, tako tudi g. Bizjak, ne obvladuje našega jezika, vendar čuti in misli z nami, zato ga pa tudi toplo priporočamo vsem članom in drugim našincem. Gospod urar Bizjak ima svojo delavnico v društvenih prostorih.

Dr. Dinko Tecilazič, zdravnik za otroške bolezni je te dni prevzel svoje delovanje in ordinira od 2 do 4 popoldne v Trstu, ulica Stadion št. 6, I. nadstr.

Iz Trsta v Jakin in Rim in nazaj. Paroplovna družba D. Tripovich & Comp. v Trstu, ki je kupila od Lloydja parnik „Graf Wurmbrand“, ga je popolnoma na novo opremila in belo pobarvala, da je čisto podoben jahti, začne z jutrišnjim dnem s tem parnikom redno brzoplovno vožnjo med Trstom in Jakinom. „Graf Wurmbrand“ bo odhajal vsako sredo ob 7 zjutraj iz Trsta in bo prihajal v Jakin ob 3:30 popoldne. Iz Jakina se bo vračal isti večer ob 9 in bo prihajal v Trst ob 6 zjutraj. Prevoz se torej izvrši v 8 in pol do 9 urah. Ker vozi vlak iz Jakina v Rim pičilih 7 ur, je mogoče torej priti iz Trsta v Rim v 17 urah, pri čemer so že všteti postanki, dočim je z vlakom iz Trsta v Rim treba 18 do 19 ur nepretrgane vožnje.

Slika o krvavi dramati v milijonarski hiši na Dunaju, kjer je ustrelil odpuščeni knjigovodja Altmann svoje 3 svake Bergerje, pričbuje ta teden „Slovenski Ilustrovani Tednik“. Nadalje še pričbuje 19 slik in sicer: Najmlajši avstrijski prestolonaslednik; avstravsko orožje, prva ženska sodnica E. Wilkensova; kolajne na zmagošlavje balkanskih narodov, zimski šport v Bohlnju (3 slike); dolina reke Strume v Macedoniji; dirka letala z avtomobilom; umazano perilo „vitežkih“ Madžarov (2 slike); novi poveljnik avstrijske mornarice Haus; starodaven kip, ki je vreden 3 milijone; lesni semenj na Cetinju; srbski narodni okraski; revolucija v Mehiki; zmrzla ekspedicija pri Spitzbergih. — Kakor je že iz tega razvidno, je vsebina zelo raznovrstna in je „Slovenski Ilustrovani Tednik“ zelo zanimiv. Razširjajte ga.

Slovensko gledališče.

Dolarska princesa.

Opereta v treh dejanjih. — Uglasbil Leo Fall.

Fall se je v svojih operetnih delih precej daleč oddaljil od drugih operetnih komponistev, in dasiravno mu marsikje daje libreto ugodne prilike za ono običajno operetno razposajenost in razkošnost, je vendar ostal povsod umerjen, povsod na zlati srednji poti. In prav to je gotovo povod, da njegove operete radi poslušajo celo tisti, ki sicer prav tako radi zaničljivo zmajujejo z ramami, če le zaslišijo, da se imenuje opereta. Originalnosti Fallu ne bo odrekali nihče, prav tako pa tudi ne melodioznosti, in marsikatera točka iz njegovih operet se po pravici cenil kot pravi glasbeni biser.

„Dolarska princesa“ je i po tekstualni i muzikalni vsebini delo, ki si je v najkrajšem času osvojilo vse operetne odre, in našemu gledališču je le v čast, da je tudi stopilo z njim pred naše občinstvo. Nekoliko v zadregi je bilo pač res vodstvo, ker mu je skoraj v zadnjem trenutku spletkarjenje, kakršnega ne manjka pri nobenem gledališču in po katerem stopa torej tudi naše kot enakovredno v vrsto ostalih, odneslo par moči, ki so imele že določene vloge, toda znalo si je pomagati: poleg premagane trenutne težave je podalo občinstvu še drug „bene“, dva gosta, ki sta, kakor je pokazala predstava, prav izborno ugajala občinstvu.

Glavni ulogi Alice in Fredy ste bili v rokah domačih moči gce Thalerjeve in g. Ilčića. Priznati jima je treba, da nista le storila svoje polne dolžnosti, temveč da sta se posebno v nekaterih točkah odlikovala prav izredno. Omenimo naj le duet v prvem

dijanju, duet v drugem dejanju ob pisalnem stroju, izborni igro gce Thalerjeve v onem prizoru, ko izbruhne Alicina ljubosumnost, in prav tako v končnem prizoru drugega dejanja. Naravnost sijalen je bil končni duet. G. Ilčić je tuptam kolikor toliko pretiral v mimiki, ki je izražala tako bolj odvratno prezir nego pa nadkriljevanje moške samozavesti nad žensko samovoljo. Občinstvo je oba odlikovalo z živahno pohvalo.

Pl. Schlicka je pel gosp. Lubin, prvi operni in operetni pevec osješkega gledališča. G. Lubin je bil pač nekoliko utrujen, kar je lahko umljivo, saj je pel v operi prejšnji večer v Opatiji in potem po utrudilivi vožnji nastopil pri nas, a vzlic temu je pokazal, da je prav tako izboren igravec, kakor je dober pevec, kvečjemu da morda pripomnimo toliko, da je njegov polni obsežni, dobro izšolani, gibki tenor v splošnem primernejši za opero nego opereto; v „Dolarski princesi“, kjer zahteva Schlickova uloga enako dobrega igralca kakor pevca, pa je bil g. Lubin ves na svojem mestu in je tudi rešil svojo nalogo vse hvalevredno. Kakor ga je z veseljem pozdravilo naše občinstvo ob njegovem prvem nastopu, ga sprejme gotovo še s tem večjim ob njegovem prihodnjem.

Daisy gce Lepuševe zasluži v pevskem in igralskem oziru neprikrašanega priznanja. Podala je z Lubinovim Schlickom parček, kakšnega bi prav radi še mnogokrat videli na našem odru. Omenimo naj le oni srčkani duet o „kontraktu“ v drugem dejanju, in reminiscenco v tretjem. Občinstvo tudi ni štedilo z odobravanjem, priznavajoč res uspelo ustvaritev.

Gca Micika Hervojičeva, subreta Osješkega gledališča je temperamentna pevka in igralka. Njen glas ni ravno najobilnejši, toda prijeten, prožen in pevka ume prav dobro razpolagati z njim. Kot igralki jej je treba priznati veliko rutino, in plesalka je izborna. Uloga Oige jej sicer ne daje preveč prilike, da bi mogla pokazati svoje zmožnosti, a podala je Oigi pristno šansonetko, z vsemi njenimi vrlinami in napakami. Poslušalstvo jo je odlikovalo z živahnim ploskanjem.

Prav dobra je bila trojica Dragutinovič (Coudet), Rajner (Tom) in Boleslavski (Dick). — Pohvalno naj posebno omenimo zadnjega, ki je prvokrat nastopil v pevski ulogi in jo izvedel z najboljim uspehom.

O gce Dragutinovičevi v ulogi Miss Tompsonove velja, da je bila to kreacija, tako izborno izdelana, da si bolje ne moremo misliti. Vsa čast!

Zbor je bil tuptam nekoliko nesiguren, a je, če izvzamemo nejasnost moških glasov, izvršil v splošnem svojo nalogo za silo dobro. Nastopu „Kozakinj“ je manjkalo vaj, prav tako pa tudi ensambelskim nastopom, kjer smo pogrešali umevanja skupnosti.

Orkester je bil dober in je treba izreči kapelniku g. Pollču odkrito priznanje na njegovem energičnem vodstvu.

Inszenacija je „bila čedna. Obisk prav dober.

Prihodnja repriza operete

„DOLARSKA PRINCEZINJA“

bo v četrtek.

Porotno sodišče.

Predseduje predsednik dež. sodišča Milovčič, kot prisednika fungirata svet. Parisini in sodnik dr. Alberti; državni pravdnik dr. Tomicich, branitelj dr. Mandič.

Pred poroto je bivša poštna upraviteljica, leta 1878. rojena Eliza Popper, sedaj omožena Lauco, ki je obtožena, da je od februarja do junila lanskega leta pri poštnem uradu v Vel. Munah pri Podgradu poneverila skupno svoto 1860.64 K uradnega denarja.

Izrečani so porotniki: Brunner Adolf, Dugoliti Aloiz, Gorip Ivan, Cimadori Emilio, Kocjančič Fran, Maurin Humbert, dr. Millonig Matej, Pinter Jernej, Zgur Aleksander, Simonit, Anton Turk Anton in Urbančič Josip.

POHIŠTVO SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje g. dr. J. Mayrja, zdravnika v Wagrajnu.
Gosp. J. SERRAVALLO Trst.
Vaše **ŽELEZNATO KINA VINO SERRAVALLO**, prlznane kakovosti, se samo hvall in vsak zdravnik ga vedno rade volje predpisuje v navedenih slučajih bolnikom, ker ono je ravnotako uspešno, kakor prijetno prl uživanju.
WAGRAJN, dne 8. junija 1911.
Dr. MAYR.

Napredek vede!
Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom
IORUBIN CASILE
Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in meh. katarji korenito ozdravijo s **konfeti Casile**
Konfeti Casile urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cevč (šillinge), popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, mehurne katarje, kamen, nesposobnost za zadrževanje urina, sluzaste tokove itd. — Škatlja konfetjev Casile K 4.—
Iorubin Casile, najboljšo protisifilitično in poživljajoče kričistilno sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, ishias, vnetju žlez, polnim madežem, izgubi semena, polucijama, spermatoroi, steriliteti, neurasteniji, energičen razkrojevaler urinove kiseline itd. — Steklenica Iorubina Casile K 3-50.
Vbrizganec Casile zdravi bali tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. — Steklenica vbrizgavca Casile K 3-50.
Kdor želi večjih pojasnil, tiskovinu itd. naj naslovi dopis na lekarno Serravallo za g. Casile Trst, ki poda odgovor z obratno pošto zastoj in s vsjo rezervo. Priznani medicinalni izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. — Zaloga v Trstu: MARIO LANG, IZKUPNA SERRAVALLO.

Odlikovana tovarna **ADRIJA** Sv. Ivan
varna sodavice pri Trstu,
Via S. Cilino št. 541 (edina slovanska in izven kartela) Tel. 566.
se priporoča najtopleje slovanskim gostilničarjem, kavarnarjem in drugim odjemalcem sodavičarskih izdelkov v mestu in okolici.

VABILO
na
VII. REDNI OBČNI ZBOR
JADRANSKE BANKE
ki se bo vršil dne 30. marea 1913 ob 10. uri dopoldne v bančnih prostorih v Trstu, ulica S. Nicolò št. 9.
Dnevni red:
1. Letno poročilo upravnega sveta in predložitev bilance za leto 1912.
2. Poročilo nadzorstvenega sveta o računskem zaključku za leto 1912 in tozadevni sklep.
3. Predlog upravnega sveta o razdelitvi čistega dobička za leto 1912.
4. Volitev nadzorstvenega sveta.
5. Slučajni predlogi v smislu § 20 pravil.
V TRSTU, dne 10. marca 1913. **Upravni svet Jadranske banke.**
Izveček iz pravil: § 13. Občnega zbora se smejo vdeležiti oni delničarji, kateri so položili pri tej banki v Trstu ali pri drugih denarnih zavodih izven Trsta, katere določi in objavi upravni svet banke, 8 dni pred zborovanjem vsaj 10 (deset) delnic.
§ 15. Na občnem zboru tvori vsakih deset delnic po en glas; nikdo pa ne sme ne v svojem ne v tujem imenu imeti več nego 20 glasov; delničarji, ki se osebno ne udeležijo, morejo biti zastopani po pooblaščenih, ki ne morajo biti delničarji.

Alberto Finzi & C.o
Trst, ulica Gaetano Donizetti 1.
Poslovna agentura ogrske obče kreditne banke
(Ungarische Allg. Creditbank) podružnica v Reki
prodaja po zelo dobrih cenah: žito vsake vrste, debele in fine otrobe, oves in sočivje in ker je ob enem zastopstvo goriomenjene banke, nudi kupcem najboljšo in najgotovjše jamstvo za točno potrebo.
Zastopstvo in skladišče
dobroznane meke Združ. parnih mlinov „Hungaria“ ak. dr. v Budimpešti.
Ceniki in usoro! se pošiljajo na zahteva.
Telefon št. 458, zvoniti dvakrat. Brzjavi: ALBERTO FINZI, Trst.

Trgovci, peki! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjaki, naročajte pri domači tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. — Priporočam J. J. SUBAN, Trst, G. Vasari 10.

Obtožnica pravi,

da je Eliza Popper že leta 1898. stopila v poštno službo, kjer je ostala do leta 1908, na to pa se dala upokojiti iz ozirav na zdravje. Leta 1910. pa se je poročila z nekim Jakobom Laucio, se je kmalu z njim razšla radi neskladnosti značaja. Koncem 1911. je pa zopet vstopila pri pošti in takrat so jej poverili urad v Vel. Munah. Tja se je priselila za njo njen mož, s katerim je zopet skupaj začela živeti. Čez par mesecev pa jo je zopet pustil.

Dne 11. junija je prišel poštni komisar Fischer nadzorovat uradovanje, ki je v takih okoliščinah seveda moralo biti slabo, in je našel, da vlada v uradu velik nered. Pokazalo se je, da Lauciova precej uradu zupanega denarja ni odposlala, ali pa strankam namenjenega denarja ni oddala. — Ko je komisar vprašal uradnico, s čim bi se mogla opravičiti, ni tejila, da ne bi moglo biti nereda, a tolmčila ga je s svojimi obupnimi razmerami in večnim nerazpoloženjem.

Obtoženka tajl, da bi si bila prilajšala denar, a, ker je sama videla, da ji račun „ne grede več skupaj“, je naprosila poštarja iz Voloskega, da bi prišel napraviti red. Priznava, da je možno, da gre za K 1860 64 navskriž, a sama, pravi, si ni pridržala niti vinarja. Obtožnica navaja vse posameznosti in podrobnosti, ter krivi Lauciovo uradnega poverjenja v skupnem znesku K 1860 64, kakor že omenjeno.

Ombra obtoženke.

Obtoženka, ki je na svobodi, se ne smatra kriva v celem obsegu, pač pa priznava, da je poverila K 468—, ki jih je pa pozneje plačala. Drugače je pa čisto nedolžna. Zagovarja se, da je vedno vestno vršila svojo dolžnost, vzlic minimalni plači. Pravi, da ni imela nikoli slabega namena in če je prišlo do nezakonitosti, zvrča obtoženka krivdo na razmere, na svojo časno zmedenost in delno odsotnost duha, povzročeno po histeriji in nevrasteničnih napadih. Denarnega prometa je imela na mesec po 35.000 K in ni izključena kaka uradna zmeta.

Izpovedbe prič.

Za pričo pozvani poštni komisar Fischer, ki je v kritičnem času nadzoroval urad in skontroiral blagajno, pripoveduje o uradnem poslovanju, o ustroju poštnega prometa in zatrjuje, da je bila obtoženka pri reviziji pač nekoliko zmešana, da pa ni vedela o vzrokih nereda nič in da je bila primerno mirna, češ, „kaj vem jaz?“. Obtoženka je morala vedeti, da pride nekoč vse na dan.

Župnik Fran Postičič, ki je z obtoženko malo občeval, pravi, da je precej rada pila in pogosto jokala radi svojega nesrečnega zakona. Drugače ne more proti ali za obtoženko ničesar stvarnega povedati.

Na to je začel sodni dvor čitati razna pojasnila, dopise, dokumente in med temi izjavo podgrajskega županstva, ki revo obžaljuje in policijske oblasti v Pulji, ki jo slika za zavrženo žensko, „ker baje plje“.

Pripomniti treba, da se je obtoženka zapila vsled razmer. — Pred desetimi leti se je bila namreč v Trstu zaljubila v nekoga stanovskega tovariša, ki jej je tako sladko govoril, da mu je vse verovala. Ker je bila vanj strastno zaljubljena, mu je tudi vse dovolila, češ, saj me vzame. Komaj pa je omenjeni uradnik dosegel, kar je hotel, jo je zapustil. Ona pa ga je nekoliko časa prosila, naj jo torej vendar vzame, a on je nikakor ni maral. Da bi se je iznebil, jo je osumil, da je zlobno strla telefonski aparat in s tem oškodovala erar. Vršila se je dolgotrajna preiskava in konec je bil, da niso Lauciovi, takrat še Popperjevi, prisodili nikake krivde. Reva je bila torej zapuščena in da bi pozabila svoje gorje, je začela piti. Razven ljubezni, ki jej je postala usodna, pa je precejšen vzrok njene nesreče nemara tudi dedičnost. Ona in drugi namreč priznavajo, da včasih ni bila popolnoma „prav“ in dognano pa je tudi, da je njen oče umrl za kapjo na možganih, brat inženir je pa še sedaj v norišnici.

Obtožba in odgovor.

Po kratkem odmoru je začel državni pravdnik s svojim obtožujočim govorom, ki ga je izdatno pobijal zagovornik dr. Mandič, kateri je opral svojo obrambo izlasti na neodolljivo silo, na žalostne razmere, na dedično pomanjkanje hipnega zdravega razsodka in koncem predlagal oprostitev.

Porotniki so se po podanem resumeju umaknili k posvetovanju, po katerem je načelnik porotnikov g. Goriup izjavil, da je potrdilo 7 glasov vprašanje glede zločina prilastitve uradnega denarja, 5 pa je vprašanje zanikalo. Vprašanje, da-li je obtoženka odpirala pisma, so vsi porotniki zanikali, glede vprašanja, če je delala obtoženka z zmedenosti, pa je izjavilo 10 porotnikov „da“, 2 pa „ne“.

Na podlagi tega pravoreka je sodni dvor oprostil obtoženko.

Društvene vesti.

„Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov“. Predsedstvo naznanja, da se vrši nocelj v društveni sobi, ulica Torre bianca, št. 41, I. nadstropje, prva redna

odborova seja, na katero so nujno vabljene vsi gg. odborniki. Začetek ob 8 15 zvečer. Pričakuje se popolna udeležba.

„Učiteljsko društvo za Trst in okolico“ ima v četrtek, 13. t. m., ob 5 pop. sejo. Ker so na dnevnem redu točke občnega zbora in važne šolske zadeve, je pričakovati polnoštevilno udeležbo.

Občni zbor šentjakebske podružnice CMD se bo vršil dne 6. aprila t. l. Odbor prosi za mnogoštevilno udeležbo.

Pevski zbor „Glasbene Matice“ v Trstu. Danes zvečer pevska voja za moški zbor; jutri, v sredo, pa za mešan zbor.

Var. del. organizacija.

Štrajk v tehničnem zavodu pri Sv. Andreju. Na včerajšnjem shodu sta govorila dr. Kisovec, tajnik Brandner in več štrajkočih. Položaj se dosedaj ni izpremenil.

Danes, v torek ob 4 popoldne se bo vršil ponovno javen shod v društveni dvorani, ul. Sv. Franciška št. 2.

MALI OGLASI
MALI OGLASI se računajo po 4 v. besedo. Nastavljene besede enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 v. Plača se takoj inseratnemu oddelku.

Hrano dobè gospodje po ceni — Scala al Belvedere 1, III. (Marcovich) 500

Hiša z vrtom na prodaj. Cena 6500 K. Zgornja Greta št. 247. 519

Pianino novi garantiran izvrsten glas, prodaja se po nizki ceni. Belvedere 57, I. n. 527

Narodni klub „Triglav“ - Trst priredi v soboto, 15. t. m. v dvorani „Narodne delavske organizacije“ plesni venček. — Začetek ob 8, konec ob 2 zjutraj. 520

Izvežban korespondent, zmožen slovenskega in laškega jezika, z dovršeno tehniko, tudi z neeljiv računovodja, ponuja na podlagi izvrstnih spričeval svojo službo. Prijazni dopisi inseratnemu oddelku „Edinosti“ pod „K. respondent“. 380

Fotograf Antona Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gosposka ulica 7. 444

Stalni krajevni agenti, zmocni nemškega in laškega jezika, z dovršeno tehniko, tudi z neeljiv računovodja, ponuja na podlagi izvrstnih spričeval svojo službo. Prijazni dopisi inseratnemu oddelku „Edinosti“ pod „K. respondent“. 324

Prodajalna jestvin, dobro idoča, majhni družinskih razmer. Pogojni ugodni. Naslov inseratni oddelku „Edinosti“. 539

Sobico, novo opremljene, prost višod, parketi, odda majhna družina za 12 kron. San Giacomo in Monte št. 13, vrata 13. 538

Išče se deklica k otroku za nekaj ur dnevno, ulica Risorta 9, III. 536

Macarol Josip, čevljar, priporoča svojo sprejema naročila po meri in popravlja. Zmerne cene. Ulica Conti št. 38. 537

Išče se mladenič 14—15 let za hotel, ena perica za Mali Lošinj, 3 dekle za vse, 2 finejši in 2 dobri kuharici. Posredovalnica „Union“ S. Nico 18, I. 531

PRIPOROČLJIVE TVRDKE
Olje, kis, milo.

FR. BIAGGINI, Trst, ulica Istra št. 21. Prodaja olja, kisa, mila in drugo. 338

Mizarji:
Moderne spalne sobe ter vsakovrstno drugo mizarstvo delo izdeluje M. Majcen, mizar, ulica Belvedere 28, ogel Torquato Taaso. 555

Št. 153.

Razpis dražbe.

Občina Drežnica, politični okraj Tolmin razpisuje tem potom gradbo

vodovoda v Jezercih

katera je proračunjena na 14.000 kron. Pismene ponudbe so vložiti pri županstvu najkasneje do 1. aprila 1913 in sicer z varščino 5%, od proračunjene svote.

Načrti so na ogled v občinski pisarni.

Občina si pridržuje popolnoma prosto izbiro med ponudniki in razpiše eventualno ponovno dražbo.

Županstvo v Drežnici dne 8. marca 1913.

J. Kurinčič, župan.

RADOSLAV PETRIČ

Trst, ulica Geppa št. 12, Telef. 1025.

Priporoča svoja zajamčeno pristna dalma tinska vina in izvrstni istrski teran.

Asti in šumeči refošk in vermout

lastnega in odlikovanega pridelka. Za prodajalce nizke in konkurenčne cene.

POSTREŽBA NA DOM.

Želodčne bolezni, hemoroidi, zapoka lišaj, kožni izpuščaji, ranitve na nogah.
Brezplačno sporočim, kdor želi, vsakomur, kdor trpi na želodčnih in prebavnih težavah ter zaprtju, krvnem zastajanju, kakor tudi hemoroidih, lišaju, ramrah na nogah, vnetjih itd., kako so se mnogoštevilni bolniki, ki so dolga leta trpeli na teh boleznih, hitro in trajno ozdravili na moj način. Na razpolago je več nego 10 000 zahvalnih in priznanih pisem.
Krankenschwester Klara WIESBADEN, Walkmühlstrasse 26.

POZOR! Svoji k svojim!
VINKO TERČON priporoča slavnemu občinstvu svojo na novo odprto

pekarno
v Trstu, ulica del Bosco 18 (prej F. PIRMAN)
Prodaja se svež kruh 3—4 krat na dan raznih sladčic, biškotov in liherjev te najfinejše moke 7 t. d.

Izvrsten trapistovski sir
po K 1.60 kg.
Grojski sir po K 1.70 kg
razpošilja po povzetju parna mlekarna in sirarna Franjo Laznički Dežanovec Slavonija

Suhe, lepo strugane bukove in jelove palice (držaje) za metle
razpošiljata po nizki ceni od postaje Rakek

And. Paternost & sin
Dane pri Rakeku — Kranjsko.

Dr. Fran Korsano
Specijalist za sifilitične in kožne bolezni — IMA SVOJ —
AMBULATORIJ
v Trstu, v ulici San Nicolò št. 9 nad (Jadransko banko).
Sprejema od 12. do 1. in od 5½, do 6½, pop.

Oglase, poslana, osmrtnice in vsakršna razglasna ali reklamna naznanila je pošiljati le „Inseratnemu oddelku Edinosti“

Županstvo občine Jelšane v Istri išče

izkušeno babico
za Jelšane in okolico. Plača po dogovoru. Prošnje do 31. t. m. — Nastop službe lahko takoj.
J. Valenčič, župan.

Prispele so zadnje novosti za nastopajočo sezono, in sicer:
obleke za gospe in dekliee;
plašči sukneni in svileni;
plašči za prah v največji izberi, v vseh barvah, od K 15 dalje;
bluze, svilene, iz čipek, voile, batista itd;
krila iz modrega blaga, črnega, ševijota, angleškega sukna itd. od K 7 dalje;
spodnja krila svilena, črna in barvasta, iz satena itd.
Da se vidi, kako nizke so cene, kakor nikjer v Trstu:
3 krasne ženske srajce s čipkami
K 4.80 in 5.50 edino le
v novi trgovini
CESARE GENTILLI
TRST
ulica Campanile št. 26
nasproti srbski pravoslavni cerkvi

Zobotehnik iz Nemčije
Josip König
diplomiran na zobotehnični akademiji v Parizu.
... TRST ...
ulica S. Nicolò št. 18, II. n.
Plačila na mesečne obroke.

Back & Fehl
splošni uniformski zavod
Trst, Acquedotto 12
Izdelovanje uniform, livrej in oblek po meri

TVRDKA
Francesco Bednar
TRST — ustanovljena leta 1878 — TRST
je preložila svojo trgovino šivalnih strojev bicikljev in pridevkov z mehanično delavnico vred iz ulice Ponterosso št. 4 v ulico Campanile št. 19.

Dunaj-rženi kruh
= ski = (Wiener Kornbrot)
tečen in redilen ter ostane po 8 dneh enako svež in sočen. — Ta kruh razpošiljamo po 86 vin. kilogram.
Gradjanska pekarna, d. d. Zagreb, Dalmatinska ul. 11.
Iščemo marljive krajevne zastopnike.

Gramofonisti!
Dospelo so krasne nove ploče, narodne slovenske pesmi, in sicer zadnje novosti.
Emporio Zanetti, Trst, ul. Cavana 6.